

Функции

(част 3)

Трифон Трифонов

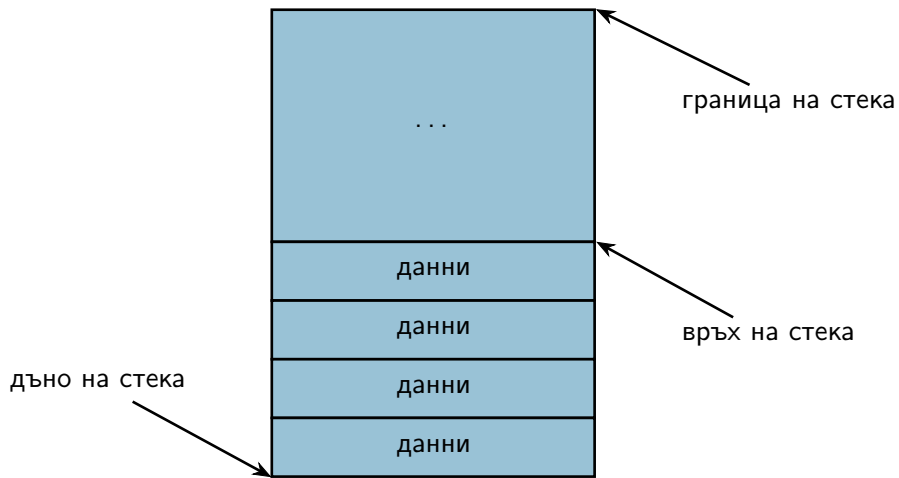
Увод в програмирането,
спец. Компютърни науки, 1 поток, 2018/19 г.

20 декември 2018 г.

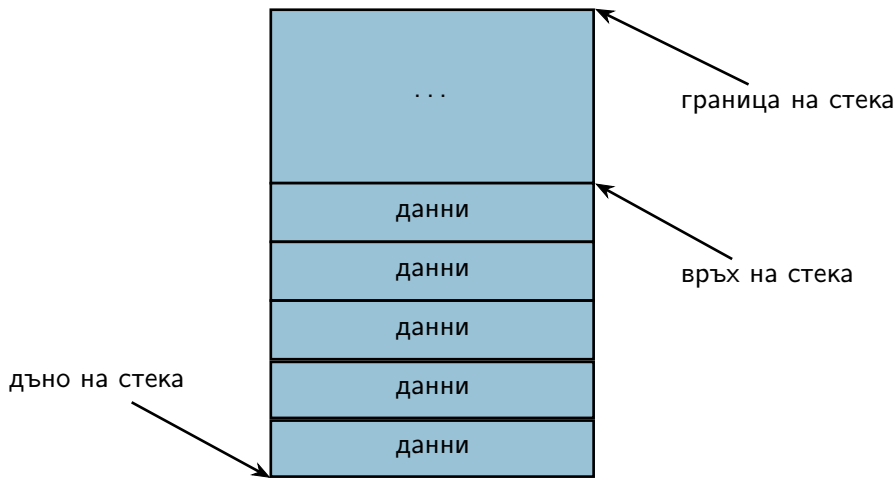
Схема на програмната памет

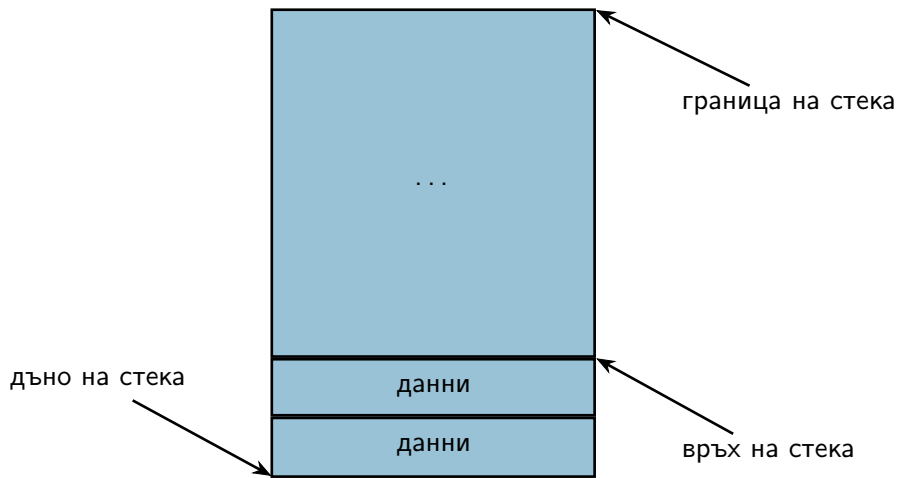
Програмен стек

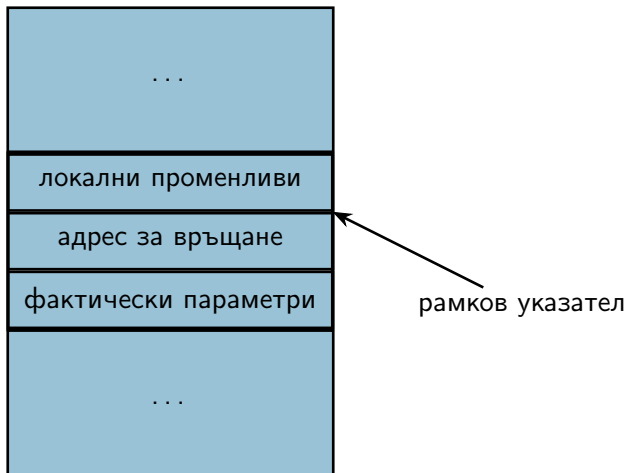
Програмен стек

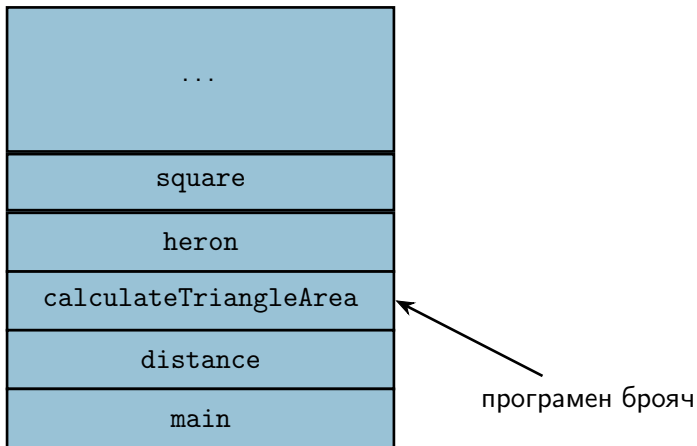
Програмен стек

Стекова рамка на функция

Област за програмен код

Предаване по стойност (call by value)

- пресмята се стойността на фактическия параметър

Предаване по стойност (call by value)

- пресмята се стойността на фактическия параметър
- в стековата рамка на функцията се създава **копие** на стойността

Предаване по стойност (call by value)

- пресмята се стойността на фактическия параметър
- в стековата рамка на функцията се създава **копие** на стойността
- всяка промяна на стойността остава локална за функцията

Предаване по стойност (call by value)

- пресмята се стойността на фактическия параметър
- в стековата рамка на функцията се създава **копие** на стойността
- всяка промяна на стойността остава локална за функцията
- при завършване на функцията, предадената стойност и всички промени над нея **изчезват**

Предаване с препратка (call by reference)

- Понякога искаме промените във **формалните** параметри да се отразят във **фактическите** параметри

Предаване с препратка (call by reference)

- Понякога искаме промените във **формалните** параметри да се отразят във **фактическите** параметри
- Тогава трябва да обявим, че искаме фактическите параметри да могат да бъдат променявани

Предаване с препратка (call by reference)

- Понякога искаме промените във **формалните** параметри да се отразят във **фактическите** параметри
- Тогава трябва да обявим, че искаме фактическите параметри да могат да бъдат променяни
- $\langle \text{параметър} \rangle ::= \langle \text{тип} \rangle \& \langle \text{идентификатор} \rangle$

Предаване с препратка (call by reference)

- Понякога искаме промените във **формалните** параметри да се отразят във **фактическите** параметри
- Тогава трябва да обявим, че искаме фактическите параметри да могат да бъдат променяни
- $\langle \text{параметър} \rangle ::= \langle \text{тип} \rangle \& \langle \text{идентификатор} \rangle$
- **Примери:**

Предаване с препратка (call by reference)

- Понякога искаме промените във **формалните** параметри да се отразят във **фактическите** параметри
- Тогава трябва да обявим, че искаме фактическите параметри да могат да бъдат променяни
- `<параметър> ::= <тип>& <идентификатор>`
- **Примери:**
  - `int add5(int& x) { x += 5; return x; }`

Предаване с препратка (call by reference)

- Понякога искаме промените във **формалните** параметри да се отразят във **фактическите** параметри
- Тогава трябва да обявим, че искаме фактическите параметри да могат да бъдат променяни
- `<параметър> ::= <тип>& <идентификатор>`
- **Примери:**
  - `int add5(int& x) { x += 5; return x; }`
  - **фактическият параметър трябва да е lvalue!**

Предаване с препратка (call by reference)

- Понякога искаме промените във **формалните** параметри да се отразят във **фактическите** параметри
- Тогава трябва да обявим, че искаме фактическите параметри да могат да бъдат променяни
- `<параметър> ::= <тип>& <идентификатор>`
- **Примери:**
  - `int add5(int& x) { x += 5; return x; }`
  - фактическият параметър трябва да е lvalue!
  - `add5(3);`

Предаване с препратка (call by reference)

- Понякога искаме промените във **формалните** параметри да се отразят във **фактическите** параметри
- Тогава трябва да обявим, че искаме фактическите параметри да могат да бъдат променяни
- `<параметър> ::= <тип>& <идентификатор>`
- **Примери:**
  - `int add5(int& x) { x += 5; return x; }`
  - фактическият параметър трябва да е lvalue!
  - `add5(3);`
  - `int a = 3; cout << add5(a) << ' ' << a;`

hence int &x = a;

Пример за предаване с препратка

Размяна на две променливи

```
void swap(int& x, int& y) {  
    int tmp = x;  
    x = y;  
    y = tmp;  
}
```

Пример за предаване с препратка

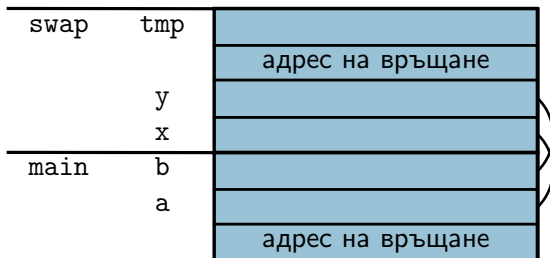
Размяна на две променливи

```
void swap(int& x, int& y) {  
    int tmp = x;  
    x = y;  
    y = tmp;  
}
```

int &x = a, &y = b;

```
int main() {  
    int a = 5, b = 8;  
    swap(a, b);  
    cout << a << ' ' << b << endl;  
}
```

Стекова рамка при предаване с препратки

Предаване по указател/адрес (call by pointer)

- Предава се **адрес** вместо стойност

Предаване по указател/адрес (call by pointer)

- Предава се **адрес** вместо стойност
- Фактическите параметри трябва да са от тип “указател към нещо”

Предаване по указател/адрес (call by pointer)

- Предава се **адрес** вместо стойност
- Фактическите параметри трябва да са от тип “указател към нещо”
- Функцията може да променя стойности на външни за функцията променливи **през подадените ѝ указатели**

Предаване по указател/адрес (call by pointer)

- Предава се **адрес** вместо стойност
- Фактическите параметри трябва да са от тип “указател към нещо”
- Функцията може да променя стойности на външни за функцията променливи **през подадените ѝ указатели**
- **Примери:**

Предаване по указател/адрес (call by pointer)

- Предава се **адрес** вместо стойност
- Фактическите параметри трябва да са от тип “указател към нещо”
- Функцията може да променя стойности на външни за функцията променливи **през подадените ѝ указатели**

- **Примери:**

- `int add5(int* px) { *px += 5; return *px; }`

Handwritten red text: Const with an arrow pointing to the asterisk in the code above.

Предаване по указател/адрес (call by pointer)

- Предава се **адрес** вместо стойност
- Фактическите параметри трябва да са от тип “указател към нещо”
- Функцията може да променя стойности на външни за функцията променливи **през подадените ѝ указатели**
- **Примери:**
  - `int add5(int* px) { *px += 5; return *px; }`
  - ~~`add5(3); add5(&3);`~~

Предаване по указател/адрес (call by pointer)

- Предава се **адрес** вместо стойност
- Фактическите параметри трябва да са от тип “указател към нещо”
- Функцията може да променя стойности на външни за функцията променливи **през подадените ѝ указатели**
- **Примери:**
  - `int add5(int* px) { *px += 5; return *px; }`
  - ~~`add5(3); add5(&3);`~~
  - `int a = 3; cout << add5(&a) << ' ' << a;`

Пример за предаване по указател

Размяна на две променливи

```
void swap(int* p, int* q) {  
    int tmp = *p;  
    *p = *q;  
    *q = tmp;  
}
```

Пример за предаване по указател

Размяна на две променливи

```
void swap(int* p, int* q) {
    int tmp = *p;
    *p = *q;
    *q = tmp;
}

int main() {
    int a = 5, b = 8;
    swap(&a, &b);
    cout << a << ' ' << b << endl;
}
```


Предаване на масиви като параметри

- $\langle \text{параметър\_масив} \rangle ::= \langle \text{тип} \rangle \langle \text{име} \rangle [[\langle \text{константен\_израз} \rangle]] \mid$
 $\langle \text{тип} \rangle * \langle \text{име} \rangle$

Предаване на масиви като параметри

- $\langle \text{параметър\_масив} \rangle ::= \langle \text{тип} \rangle \langle \text{име} \rangle [[\langle \text{константен\_израз} \rangle]] \mid$
 $\langle \text{тип} \rangle * \langle \text{име} \rangle$
- ВСЪЩНОСТ...

Предаване на масиви като параметри

- $\langle \text{параметър\_масив} \rangle ::= \langle \text{тип} \rangle \langle \text{име} \rangle [[\langle \text{константен\_израз} \rangle]] \mid$
 $\langle \text{тип} \rangle * \langle \text{име} \rangle$
- всъщност...
- ...масивите се предават **по указател!**

Предаване на масиви като параметри

- $\langle \text{параметър\_масив} \rangle ::= \langle \text{тип} \rangle \langle \text{име} \rangle [[\langle \text{константен\_израз} \rangle]] \mid \langle \text{тип} \rangle * \langle \text{име} \rangle$
- всъщност...
- ...масивите се предават **по указател!**
- ...затова размерът на масива в скобите се игнорира!

Предаване на масиви като параметри

- $\langle \text{параметър\_масив} \rangle ::= \langle \text{тип} \rangle \langle \text{име} \rangle [[\langle \text{константен\_израз} \rangle]] \mid \langle \text{тип} \rangle * \langle \text{име} \rangle$
- всъщност...
- ...масивите се предават **по указател!**
- ...затова размерът на масива в скобите се игнорира!
- ...затова промените в винаги се отразяват в оригинала!

Предаване на многомерни масиви като параметри

- $\langle \text{параметър\_многомерен\_масив} \rangle ::=$
     $\langle \text{тип} \rangle \langle \text{име} \rangle \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \{ \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \} |$
     $\langle \text{тип} \rangle (*\langle \text{име} \rangle) \{ \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \}$

Предаване на многомерни масиви като параметри

- $\langle \text{параметър\_многомерен\_масив} \rangle ::=$
     $\langle \text{тип} \rangle \langle \text{име} \rangle \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \{ \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \} |$
     $\langle \text{тип} \rangle (*\langle \text{име} \rangle) \{ \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \}$
- многомерните масиви също се предават по указател

Предаване на многомерни масиви като параметри

- $\langle \text{параметър\_многомерен\_масив} \rangle ::=$
     $\langle \text{тип} \rangle \langle \text{име} \rangle \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \{ \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \} |$
     $\langle \text{тип} \rangle (*\langle \text{име} \rangle) \{ \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \}$
- многомерните масиви също се предават по указател
- първата размерност се игнорира

Предаване на многомерни масиви като параметри

- $\langle \text{параметър\_многомерен\_масив} \rangle ::=$
 $\langle \text{тип} \rangle \langle \text{име} \rangle \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \{ \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \} |$
 $\langle \text{тип} \rangle (*\langle \text{име} \rangle) \{ \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \}$
- многомерните масиви също се предават по указател
- първата размерност се игнорира
  - останалите трябва да се укажат, за да работи правилно указателната аритметика

Предаване на многомерни масиви като параметри

- $\langle \text{параметър\_многомерен\_масив} \rangle ::=$
     $\langle \text{тип} \rangle \langle \text{име} \rangle \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \{ \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \} |$
     $\langle \text{тип} \rangle (*\langle \text{име} \rangle) \{ \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \}$
- многомерните масиви също се предават по указател
- първата размерност се игнорира
  - останалите трябва да се укажат, за да работи правилно указателната аритметика
- (поне) първата размерност трябва да се подава като параметър

Предаване на многомерни масиви като параметри

- `<параметър_многомерен_масив> ::=`
`<тип> <име> [[<константа>]] { [[<константа>]] } |`
`<тип> (*<име>) { [[<константа>]] }`
- многомерните масиви също се предават по указател
- първата размерност се игнорира
  - останалите трябва да се укажат, за да работи правилно указателната аритметика
- (поне) първата размерност трябва да се подава като параметър
- **Внимание:** `int* a[10]` е различно от `int (*a)[10]`!

Предаване на многомерни масиви като параметри

- $\langle \text{параметър\_многомерен\_масив} \rangle ::=$
 $\langle \text{тип} \rangle \langle \text{име} \rangle \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \{ \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \} |$
 $\langle \text{тип} \rangle (*\langle \text{име} \rangle) \{ \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \}$
- многомерните масиви също се предават по указател
- първата размерност се игнорира
  - останалите трябва да се укажат, за да работи правилно указателната аритметика
- (поне) първата размерност трябва да се подава като параметър
- **Внимание:** `int* a[10]` е различно от `int (*a)[10]`!
  - `int* a[10]` $\iff$ масив от 10 указателя към цели числа

Предаване на многомерни масиви като параметри

- `<параметър_многомерен_масив> ::=`
`<тип> <име> [[<константа>]] { [<константа>] } |`
`<тип> (*<име>) { [<константа>] }`
- многомерните масиви също се предават по указател
- първата размерност се игнорира
  - останалите трябва да се укажат, за да работи правилно указателната аритметика
- (поне) първата размерност трябва да се подава като параметър
- **Внимание:** `int* a[10]` е различно от `int (*a)[10]`!
  - `int* a[10]` $\iff$ масив от 10 указателя към цели числа
  - `int (*a)[10]` $\iff$ указател към масив от десет цели числа

Предаване на многомерни масиви като параметри

- $\langle \text{параметър\_многомерен\_масив} \rangle ::=$
 $\langle \text{тип} \rangle \langle \text{име} \rangle \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \{ \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \} |$
 $\langle \text{тип} \rangle (*\langle \text{име} \rangle) \{ \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \}$
- многомерните масиви също се предават по указател
- първата размерност се игнорира
  - останалите трябва да се укажат, за да работи правилно указателната аритметика
- (поне) първата размерност трябва да се подава като параметър
- **Внимание:** `int* a[10]` е различно от `int (*a)[10]`!
  - `int* a[10]` $\iff$ масив от 10 указателя към цели числа
  - `int (*a)[10]` $\iff$ указател към масив от десет цели числа
  - ...но понеже масивите от тип T могат да се разглеждат като указатели към тип T...

Предаване на многомерни масиви като параметри

- $\langle \text{параметър\_многомерен\_масив} \rangle ::=$
 $\langle \text{тип} \rangle \langle \text{име} \rangle \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \{ \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \} |$
 $\langle \text{тип} \rangle (*\langle \text{име} \rangle) \{ \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \}$
- многомерните масиви също се предават по указател
- първата размерност се игнорира
  - останалите трябва да се укажат, за да работи правилно указателната аритметика
- (поне) първата размерност трябва да се подава като параметър
- **Внимание:** `int* a[10]` е различно от `int (*a)[10]`!
  - `int* a[10]` $\iff$ масив от 10 указателя към цели числа
  - `int (*a)[10]` $\iff$ указател към масив от десет цели числа
  - ...но понеже масивите от тип T могат да се разглеждат като указатели към тип T...
  - `int (*a)[10]` $\iff$ масив от масив от десет цели числа

Предаване на многомерни масиви като параметри

- $\langle \text{параметър\_многомерен\_масив} \rangle ::=$
 $\langle \text{тип} \rangle \langle \text{име} \rangle \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \{ \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \} |$
 $\langle \text{тип} \rangle (*\langle \text{име} \rangle) \{ \llbracket \langle \text{константа} \rangle \rrbracket \}$
- многомерните масиви също се предават по указател
- първата размерност се игнорира
  - останалите трябва да се укажат, за да работи правилно указателната аритметика
- (поне) първата размерност трябва да се подава като параметър
- **Внимание:** $\text{int}^* \text{ a}[10]$ е различно от $\text{int} (*\text{a})[10]!$
  - $\text{int}^* \text{ a}[10] \iff$ масив от 10 указателя към цели числа
  - $\text{int} (*\text{a})[10] \iff$ указател към масив от десет цели числа
  - ...но понеже масивите от тип T могат да се разглеждат като указатели към тип T...
  - $\text{int} (*\text{a})[10] \iff$ масив от масив от десет цели числа
  - $\text{int} (*\text{a})[10] \iff$ двумерен масив от цели числа с 10 колони

↖ [ ] [ ] ↗

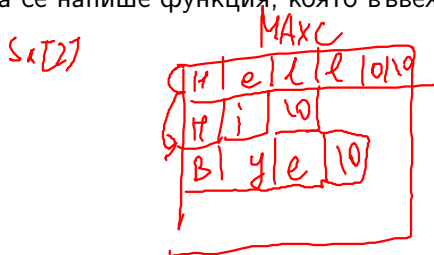

Примерни функции

- 1 Да се напише функция, която извежда матрица от числа

Примерни функции

- 1 Да се напише функция, която извежда матрица от числа
- 2 Да се напише функция, която въвежда масив от низове

Примерни функции

- 1 Да се напише функция, която извежда матрица от числа
- 2 Да се напише функция, която въвежда масив от низове
- 3 Да се напише функция, която проверява дали дадена дума се съдържа в масив от низове

Примерни функции

$$c_{ij} = \vec{a}_i \cdot \vec{b}_j = \sum_{\ell=0}^{n-1} a_{i\ell} \cdot b_{\ell j}$$

- 1 Да се напише функция, която извежда матрица от числа
- 2 Да се напише функция, която въвежда масив от низове
- 3 Да се напише функция, която проверява дали дадена дума се съдържа в масив от низове
- 4 Да се напише функция, която умножава две правоъгълни матрици

$$\begin{matrix} m & & n & & & & k \\ & & \left(\begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array} \right) & & \left(\begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array} \right) & & \\ & & A & & B & & \\ & & & & = & & m \left(\begin{array}{c} \\ \\ \\ \end{array} \right) \\ & & & & & & C \end{matrix}$$